

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις: Ἰωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

ΠΡΩΤ. 3890

ΛΡΙΘΜ.

ΛΘΗΝΗΣΙ τῆ 4^η Αυγούστου 2014

Διεκπ. 1680

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός

Τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καί
Τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Τὸ Διορθόδοξον Κέντρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Τὰς ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

«Περὶ τῆς ὑποχρέωσης ἀναγγελίας κοινωφελῶν περιουσιῶν εἰς τὰς Διευθύνσεις Κοινωφελῶν Περιουσιῶν τῶν κατὰ τόπους Ἀποκεντρωμένων Διοικήσεων κατὰ τὸν Νόμον 4182/2013»

Ἐπανερχόμενοι ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑποχρέωσης πρὸς ἀναγγελίαν «κοινωφελῶν περιουσιῶν» (ὄρ. Ἐγκύκλιον Σημεῖωμα Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 587/298/7.2.2014 www.ecclesia.gr/Εγκύκλιοι), αἵτινες ἔχουν καταλειφθεῖ εἰς ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα ἐκ χαριστικῆς αἰτίας ἐν ζωῇ ἢ αἰτία θανάτου (δωρεά ἐν ζωῇ ἢ αἰτία θανάτου, κληρονομία, κληροδοσία, καταπίστευμα κ.λπ.) ἐπαναλαμβάνομεν, κατόπιν καί τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. Δ.Κ.Π. 0008421/ΕΞ 2014/ 22.7.2014 ἀντιθέτου ἐγγράφου τῆς Διευθύνσεως Κοινωφελῶν Περιουσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ὅτι :

α. κατὰ τὸ **ἄρθρον 29 παρ. 2 ἐδάφ. 6-7** τοῦ Ν. 590/1977 (μετά καί τὴν προσθήκην τῶν νέων ἐδαφίων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 68 παρ. 1 ὑποπαρ. 5.α τοῦ ν. 4235/2014, ΦΕΚ Α' 32/11.2.2014) προβλέπεται ὅτι :

2. « ... Ἐκκλησιαστικὸ Ἴδρυμα που συστήθηκε για τὴ θεραπεία ὀρισμένου σκοποῦ καὶ διαχειρίζεται περιουσία, ἢ ὁποία διατέθηκε ἐν ζωῇ ἢ αἰτία θανάτου σὲ νομικὸ πρόσωπο τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4 εἰδικὰ γι' αὐτὸν τὸ σκοπὸ, δεν μεταβάλλει τὸ σκοπὸ του, εἰ μὴ μόνον ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 109 τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς κείμενης νομοθεσίας για τὰ κοινωφελῆ ἰδρύματα, ἀναλόγως ἐφαρμοζόμενης στην περίπτωση αὐτῆ

στα εκκλησιαστικά Ίδρύματα. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως στα εκκλησιαστικά Μουσεία της παραγράφου 5 του άρθρου 45 και στα Ίερά Προσκυνήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 59.»

β. τό υπ' αριθμ. πρωτ. Δ.Κ.Π. 0008421/ΕΞ/2014/22.7.2014 έγγραφον της Διευθύνσεως Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών άγγοει παντελώς ότι έχει τεθει εν ισχύι ο νεώτερος Νόμος 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32/11.2.2014), του οποίου τό άρθρον 68 παρ. 1 ύποπαρ. 5 προσέθεσεν διατάξεις εις τό άρθρον 29 παρ. 2 του Ν. 590/1977.

γ. λόγω των νεωτέρων διατάξεων του Νόμου 4235/2014, αί διατάξεις της κειμένης νομοθεσίας περί των κοινοφελών περιουσιών (Ν. 4182/2013) εφαρμόζονται πλέον επί των κοινοφελών περιουσιών, τās όποιās διοικούν εκκλησιαστικά ιδρύματα, μόνον αναλόγως και αποκλειστικώς εις ό,τι άφορᾷ τήν μεταβολήν του σκοπού, τόν όποιον ώρισεν ο δωρητής ή διαθέτης, ενῶ βεβαίως ισχύει πάντοτε επ' αυτών των περιουσιών τό άρθρον 109 Συντάγματος περί του σεβασμού της θελήσεως του δωρητού/διαθέτου.

δ. έπομένως δέν αναγγέλλονται εις τās Άποκεντρωμένες Διοικήσεις περιουσίαι:

i) αί όποίαι έχουν καταλειφθει εις εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα χαριστικῆς αιτίας εν ζωῆ ή αιτία θανάτου

ii) διά κατονομαζόμενον κοινοφελῆ σκοπόν, μή ταυτιζόμενον προς τόν εκκλησιαστικόν σκοπόν, τόν όποιον επιδιώκουν -όρ. άρθρον 50 παρ. 2 του Ν. 4182/2013, διότι εάν έχουν καταλειφθει διά εκκλησιαστικόν σκοπόν (π.χ. άγιογράφησις Ί. Ναού) δέν τίθεται καν ζήτημα χαρακτηρισμού των ως «κοινοφελών περιουσιών» υπό τήν έννοιαν του Ν. 4182/2013,

iii) εάν ή οικεία Ίερά Μητρόπολις, Ένορία, Ίερά Μονή κ.λπ. έχει ήδη συστήσει ή συστήση «εκκλησιαστικόν ίδρυμα» -είτε ως νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου είτε ως έξηρητημένην υπηρεσίαν αυτοτελοῦς διαχειρίσεως- μέ Κανονισμόν έγκεκρομένον υπό της Δ.Ι.Σ. και δημοσιευμένον διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ίδρυμα δύναται νά συσταθει και συνολικώς δι' άπάσας τās κοινοφελείς περιουσίας, αί όποίαι έχουν καταλειφθει εις εκάστην Ί. Μητρόπολιν, Ένορίαν κ.λπ., δέον όμως νά μνημονεύηται εις τόν οικείον Κανονισμόν ότι εκάστη περιουσία διοικείται προς τόν καθωρισμένον υπό του δωρητού/διαθέτου δι' αυτήν κοινοφελῆ (μή εκκλησιαστικόν) σκοπόν.

ε. συνεπώς εις τό πεδίο εφαρμογής του Νόμου 4182/2013 έμπίπτουν μόνον αί κοινοφελείς περιουσίαι, αί όποίαι δέν υπάγονται εις εκκλησιαστικόν ίδρυμα συνεστημένον κατά τās διατάξεις του Ν. 590/1977.

στ. διευκρινίζεται ότι ή παραπάνω εξαίρεσις δυνάμει του Ν. 4235/2014 από του Κώδικος Κοινοφελών Περιουσιών (Ν. 4182/2013) άφορᾷ περιουσίας, αί όποίαι διετέθησαν εν ζωῆ ή αιτία θανάτου υπέρ εκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων υπό τόν όρον ικανοποιήσεως ώρισμένου κοινοφελούς σκοπού, και **όχι κληροδοτήματα, τὰ όποία δέν κατελείφθησαν εις εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα, αλλά άπλώς ο επιχώριος Μητροπολίτης προεδρεύει της Διαχειριστικῆς/Διοικήσεως**

Επιτροπής αὐτῶν, ἐπειδὴ οὕτως ὀρίζεται κατὰ τοὺς ὅρους τῆς δωρεᾶς ἢ διαθήκης.

ζ. συνεπῶς, τὰ ἐκκλησιαστικὰ νομικὰ πρόσωπα, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἔχουν διατεθεῖ περιουσίαι ὑπὸ τὸν ὅρον θεραπείας κοινωφελοῦς (μὴ ἐκκλησιαστικοῦ) σκοποῦ, δύνανται :

i) νά συστήσουν κατὰ τὸ ἄρθρον 29 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977 ἐκκλησιαστικὸν Ἴδρυμα (εἴτε ὡς αὐτοτελὲς ἐκκλ. Ἴδρυμα, νομικὸν πρόσωπον, εἴτε ὡς μὴ αὐτοτελὲς ἐκκλ. Ἴδρυμα, ἀποκεντρωμένην ὑπηρεσίαν αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως),

ii) ἢ νά ἐντάξουν τὰς ἀνωτέρω περιουσίας εἰς ἤδη ὑφιστάμενον ἐκκλησιαστικὸν Ἴδρυμα ὡς ὁμάδα περιουσίας αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως (μὲ τροποποίησιν τοῦ Κανονισμοῦ των), τὸ ὁποῖον θὰ διαχειρίζηται τὴν ἐν λόγῳ περιουσίαν ὡς αὐτοτελῆ ὁμάδα, σεβόμενον τοὺς ὅρους καὶ τοὺς σκοποὺς, τοὺς ὁποίους ἔταξεν ὁ δωρητὴς ἢ διαθέτης τῆς περιουσίας.

Εἰς ἀμφοτέρω τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις αἱ ἐν λόγῳ περιουσίαι ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Κοινωφελῶν Περιουσιῶν (Ν. 4182/2013) καὶ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως μόνον αἱ διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ Νόμου διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ σκοποῦ τῶν καὶ τὸ ἄρθρον 109 Συντάγματος.

Περαιτέρω, τὰ ἐν λόγῳ ἐκκλησιαστικὰ Ἴδρύματα, τὰ ὁποῖα διαχειρίζονται κοινωφελεῖς περιουσίας, ἀκόμα καὶ ἐὰν ἔχουν ἀποστείλει ἀναγγελίας περιουσιῶν πρὸς τὰς Διευθύνσεις Κοινωφελῶν Περιουσιῶν τῶν Ἀποκεντρωμένων Διοικήσεων κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Ν. 4182/2013, μετὰ τὴν 11.2.2014 (ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ Ν. 4235/2014) δέν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ν. 4182/2013.

Ἐπιπλέον, καὶ ὅσαι κοινωφελεῖς περιουσίαι δέν ἔχουν ἐνταχθεῖ εἰς ἐκκλησιαστικὰ Ἴδρύματα, ἀλλὰ ἐνταχθοῦν μετὰ τὴν 11.2.2014 εἰς ἐκκλησιαστικὰ Ἴδρύματα κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἁρθροῦ 29 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 ὁμοίως ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 4182/2013.

Ἐντολὴ καὶ ἐξουσιοδότησι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Διαυλείας Γαβριήλ